

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 22 listopada 2021 r.

ZP-P.9514.10.2021.JS

Powiat Złotoryjski
Pl. Niepodległości 8,
58 – 500 Złotoryja
Organizator
Zakładu Aktywności Zawodowej
w Świerzawie
ul. Skowronia Góra 3,
59 – 540 Świerzawa

Wystąpienie pokontrolne

W okresie 05.10.2021 r. – 08.11.2021 r. działając na podstawie art. 30 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 573), zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolujący w składzie: Joanna Stańda - starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolującego oraz Sylwia Łuczkowska – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolującego z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadził kontrolę okresową **Zakładu Aktywności Zawodowej w Świerzawie, ul. Skowronia Góra 3, 59 – 540 Świerzawa, którego organizatorem jest Powiat Złotoryjski Pl. Niepodległości 8, 58 – 500 Złotoryja** w zakresie realizacji warunków określonych w art. 29 ust. 1- 1b, art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy oraz art. 31 ust. 4 ustawy, z uwzględnieniem § 11, § 12, § 14 ust. 1 i ust. 2, § 15 i § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1934), zwanego dalej „rozporządzeniem”, w okresie od dnia od dnia 01.01.2021 r. do dnia 05.10.2021 r. tj. do dnia kontroli odnośnie przestrzegania warunków w zakresie zakładowego funduszu aktywności zawodowej i od dnia 01.07.2021 r. do dnia 05.10.2021 r. w pozostałym zakresie przedmiotu kontroli.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2021 r.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej odpowiedzialnym za wykonywanie zadań w zakresie objętym kontrolą jest:

- w Powiecie Złotoryjskim – Pan Wiesław Świerczyński – Starosta Złotoryjski.
- w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Świerzawie – Pani Urszula Dudzic - Dyrektor Zakładu.

Spełnianie przez zakład aktywności zawodowej warunków i obowiązków objętych zakresem kontroli oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższa ocena znajduje uzasadnienie w opisanym niżej stanie faktycznym, stwierdzonym w czasie kontroli.

Kontrolowana jednostka spełnia wymogi określone w:

1) art. 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a i ust.1b ustawy, bowiem Zakład Aktywności Zawodowej w Świerzawie w okresie kontrolowanym zachowuje wymagane ustawą wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a mianowicie co najmniej 70% ogółu osób zatrudnionych w tej jednostce stanowią osoby niepełnosprawne zaliczone do:

- znacznego stopnia niepełnosprawności,
- umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną.

Stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, nie przewyższa 35% ogółu zatrudnionych. Stany zatrudnienia stanowiące podstawę do wyliczenia wskaźników określonych w ust. 1 pkt 1 i ust. 1a zostały ustalone w osobach. Do stanów zatrudnienia nie wliczono osób, o których mowa w art.21 ust. 5 ustawy, albowiem żaden z pracowników zakładu nie korzystał z nieobecności wskazanej w tym przepisie (art. 29 ust. 1b).

Czas trwania zajęć rehabilitacyjnych dla zatrudnionych w zakładzie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wynosi 60 minut dziennie zgodnie z § 12 rozporządzenia.

Okoliczności te potwierdzają przedłożone przez kontrolowanego:

- imienne wykazy pracowników pełnosprawnych i niepełnosprawnych zakładu,
- informacje o wysokości wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- informacje o rodzajach schorzeń pracowników posiadających orzeczone umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- wykaz pracowników zatrudnionych i zwolnionych w kontrolowanym okresie,
- wykaz pracowników, którzy nabyli lub utracili w kontrolowanym okresie orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, z uwzględnieniem art. 15h oraz art. 15zc ww. ustawy z dnia 2 marca 2020 r.,
- oświadczenie z dnia 14.09.2021 r. Dyrektora Zakładu o nie korzystaniu przez pracowników w kontrolowanym okresie z nieświadczenia pracy ze względu na okoliczności, o których mowa w art. 21 ust. 5 ww. ustawy,
- grafiki zajęć rehabilitacji,
- regulaminu pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Świerzawie,

- 2) art. 29 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy, użytkując obiekt i pomieszczenia przy ul. Skowronia Góra 3 w Świerzawie, które zgodnie z decyzjami Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektora Pracy we Wrocławiu z dnia 18.04.2011 r., z dnia 25.06.2014 r., sprostowanej postanowieniem tej Inspekcji z dnia 07.11.2014 r., z dnia 31.05.2016 r. oraz z dnia 12.05.2021 r. odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich, co potwierdza w szczególności przedłożony przez Kontrolowanego wykaz obiektów i pomieszczeń oraz ww. decyzje Państwowej Inspekcji Pracy.
- 3) art. 29 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy, zapewniając niepełnosprawnym pracownikom doraźną i specjalistyczną opiekę medyczną, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne na podstawie:
- umowy z podmiotem leczniczym w Świerzawie z dnia 31.12.2004 r., zawartej na czas nieokreślony,
 - umowy o pracę z dnia 20.12.2005 r. (zmienionej informacją dla pracownika z dnia 18.08.2015 r.) ze starszym technikiem fizjoterapii, posiadającym prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty; umowa została zawarta na czas nieokreślony,
 - umowy o pracę ze specjalistą odnowy biologicznej, posiadającym prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty; umowa została zawarta do dnia 31.12.2022 r.,
 - umowy o pracę z dnia 15.12.2005 r. (zmienionej informacją dla pracownika z dnia 06.03.2013 r.) z masażystą posiadającym tytuł technika masażysty; umowa została zawarta na czas nieokreślony.
- 4) art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy, albowiem Zakład Aktywności Zawodowej w Świerzawie nie prowadzi działalności gospodarczej, polegającej na wytwarzaniu wyrobów przemysłu paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1.5% oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali lub handlu tymi wyrobami, co Dyrektor Zakładu potwierdziła w oświadczeniu z dnia 20.09.2021 r.,
- 5) § 15 rozporządzenia, bowiem w kontrolowanym okresie środki zakładowego funduszu aktywności były wydatkowane na cel zgodny z § 15 ust. 1, pkt 6, 8, 10 i pkt 13 rozporządzenia, co potwierdzają przedłożone przez kontrolowanego: wykaz obrotów na koncie 852 za okres od 01.01.2021 r. do 05.10.2021 r., wyciągi bankowe za okres od dnia 01.01.2021 r. do 05.10.2021 r.,
- 6) § 16 rozporządzenia, bowiem w jednostce kontrolowanej obowiązuje, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały nr XXI/93/2016 Rady Powiatu Złotoryjskiego, regulamin zakładowego

funduszu aktywności określający w szczególności tryb i zasady przeznaczania środków tego funduszu.

Kontrolowana jednostka **spełnia częściowo** wymogi określone w art. 31 ust. 4 ustawy oraz § 14 rozporządzenia, bowiem w kontrolowanym okresie:

- w zakładzie utworzony został zakładowy fundusz aktywności,
- źródłem jego tworzenia są kwoty wskazane w art. 31 ust. 4 ustawy oraz § 14 rozporządzenia, a mianowicie: kwoty pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, wpływy z podatku od nieruchomości oraz wpływy z dochodu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- środki funduszu gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym i jest prowadzona ich ewidencja.

Powyższe ustalenia potwierdzają przedłożone przez kontrolowanego: wykaz obrotów na koncie 852 za okres od 01.01.2021 r. do 05.10.2021 r., wyciągi bankowe za okres od dnia 01.01.2021 r. do 05.10.2021 r., zaświadczenie banku z dnia 27.09.2021 r. oraz regulamin zakładowego funduszu aktywności.

Kontrolowany jednakże z tytułu zwolnień, o których mowa w 31 ust 1 pkt 1 a ustawy, przekazywał w latach 2020 i 2021 na zakładowy fundusz aktywności kwotę mniejszą od należnej odnośnie podatku od nieruchomości.

W zestawieniu deklaracji na podatek od nieruchomości na lata 2020 r. i 2021 z tytułem prawnym do nieruchomości z dnia 04.09.2020 r., Kontrolujące stwierdziły różnicę pomiędzy tymi dokumentami odnośnie wielkości powierzchni użytkowej: tytuł prawny z dnia 04.09.2020 r. wskazywał, że jej użytkowa wielkość wynosi łącznie 3393,73 m², a w ww. deklaracjach na podatek od nieruchomości w rubryce „budynki lub ich części” wskazano 3 066,70 m² powierzchni użytkowej. To skutkowało przekazaniem na rachunek zakładowego funduszu aktywności mniejszej od należnej kwoty z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1a ustawy.

Dyrektor Zakładu złożyła na tę okoliczność wyjaśnienie z dnia 19.10.2021 r., w którym oświadczyła, że Zakład użytkuje łącznie 3 393,73 m² powierzchni. Tę wielkość powierzchni Zakład użytkuje od końca maja 2021 r. Metraż wskazany w deklaracji na podatek od nieruchomości zawiera omyłkę.

Dodatkowe wyjaśnienie złożył także Starosta Powiatu Złotoryjskiego w piśmie z dnia 29.10.2021 r., w którym wskazał, że do obliczenia podatku od nieruchomości w deklaracjach DN-1 za 2020 i 2021 r., w sprawie dotyczącej powierzchni użytkowej Zakładu Powiat Złotoryjski korzystał z informacji udzielonych w oświadczeniu przez ówczesnego Dyrektora Zakładu Aktywności Zawodowej. Po przeanalizowaniu dokumentów, tj. umowy użyczenia między Starostwem Powiatowym a Zakładem Aktywności Zawodowej z 2014 i 2020 r. oraz decyzji

Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 12.05.2021 r. Starosta potwierdził jednocześnie prawidłową powierzchnię użytkową jako 3 393,73 m², wyjaśniając, że w deklaracjach za 2020 r. i 2021 r. omyłkowo wskazywana była powierzchnia użytkowa 3 066,70 m², a osoby odpowiedzialne za obliczenie podatku od nieruchomości i złożenie deklaracji DN-1 nie są już zatrudnione w Starostwie Powiatowym w Złotorzy.

Starosta zobowiązał się jednocześnie do skorygowania nieprawidłowości i złożenia prawidłowych deklaracji na podatek od nieruchomości DN-1 za 2020 i 2021 r.

Ponadto w dniu rozpoczęcia kontroli Kontrolowany nie spełniał wymogów określonych w § 11 ust. 2 tego rozporządzenia, albowiem zatrudnione przy produkcji osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, pracowały na 0,6, 0,7 i 0,8 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy, bez wymaganego § 11 ust. 2 rozporządzenia wniosku zespołu programowego, o którym mowa w § 13 rozporządzenia. Dyrektor Zakładu na tę okoliczność złożyła oświadczenie z dnia 01.10.2021 r., w którym wskazała, że od dnia 10.12.2004 r. decyzją Dyrektora, na podstawie wniosku zespołu programowego, czas pracy zatrudnionych w Zakładzie pracowników zwiększono do 0,8 wymiaru czasu pracy. Następnie od 01.01.2012 r. (umowy na czas określony) lub 01.04.2012 r. (umowy na czas nieokreślony) został obniżony wymiar czasu pracy do 0,6 ww. wymiaru. Od 01.04.2013 r. na zasadzie porozumienia stron (brak wniosku zespołu programowego o zwiększenie wymiaru czasu pracy) zwiększono pracownikom wymiar czasu pracy do 0,7. Od tego czasu nowi pracownicy zatrudniani są na 0,7 wymiaru czasu pracy bez wniosku zespołu programowego o zwiększenie tego etatu;

Nieprawidłowość ta jednakże została usunięta w trakcie kontroli, Dyrektor Zakładu przedłożyła bowiem wymagane powyższym przepisem prawnym wnioski zespołu programowego z dnia 20.10.2021 r. odnośnie ww. pracowników.

W trakcie kontroli stwierdzono zatem nieprawidłowości, o których mowa w § 13 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 29)), a mianowicie Kontrolowany:

- 1) wskazał w deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2020 i 2021 mniejszą wielkość użytkową powierzchni obiektów Zakładu niż wielkość powierzchni wymienionej w tytule prawnym z dnia 04.09.2020 r., co skutkowało przekazaniem na rachunek zakładowego funduszu aktywności mniejszej od należnej kwoty z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1a ustawy,
- 2) zatrudniał w dniu rozpoczęcia niniejszej kontroli przy produkcji osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, które pracowały na 0,6, 0,7 i 0,8 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy, bez wymaganego § 11

ust. 2 rozporządzenia wniosku zespołu programowego, o którym mowa w § 13 tego rozporządzenia; nieprawidłowość ta jednakże została usunięta w trakcie kontroli.

Oprócz ww. nieprawidłowości, Kontrolujący przekazują dodatkowe uwagi:

- 1) § 7 ust. 3 pkt 4 Statutu i w § 6 ust. 3 pkt 4 Regulaminu Organizacyjnego Zakładu Aktywności Zawodowej w Świerzawie został zawarty zapis wskazujący, że działalność usługowa Zakładu to m.in. organizacja i obsługa turnusów rehabilitacyjnych. W ocenie Kontrolujących zapis taki nie powinien być ujęty w ww. statucie i regulaminie organizacyjnym, albowiem zgodnie z art. 10c ust. 2 ustawy o rehabilitacji, turnusy rehabilitacyjne mogą być organizowane:
 - przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i inne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które prowadzą co najmniej przez 2 lata działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i uzyskały wpis do rejestru organizatorów prowadzonego przez wojewodę,
 - wyłącznie w ośrodkach, które uzyskały wpis do rejestru ośrodków prowadzonego przez wojewodę.

Zakład Aktywności Zawodowej w Świerzawie nie uzyskał wpisu do organizatorów turnusów rehabilitacyjnych ani do rejestru ośrodków przyjmujących grupy turnusowe i dlatego zapis wskazany w § 7 ust. 3 pkt 4 Statutu i w § 6 ust. 3 pkt 4 Regulaminu Organizacyjnego nie powinien znajdować się w tych dokumentach, dopóki Zakład nie nabędzie uprawnień w tym zakresie, tj. nie uzyska wpisów do prowadzonych przez wojewodę ww. rejestrów,

- 2) w § 1 ust. 2 pkt 1 - 3 Regulaminu Zakładowego Funduszu Aktywności w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Świerzawie znajdują się nieaktualne dzienniki ustaw, w których zostały promulgowane przywołane akty prawne,
- 3) w § 2 Regulaminu Zakładowego Funduszu Aktywności w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Świerzawie brak jest zapisu, że źródłem tworzenia tego funduszu są odsetki od środków zgromadzonych na rachunku zakładowego funduszu aktywności, tj. środków, które w świetle aktualnie brzmiącego § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie turnusów rehabilitacyjnych również zasilają ten fundusz,
- 4) w § 4 Regulaminu Zakładowego Funduszu Aktywności w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Świerzawie brak jest wymienionych w znowelizowanym § 15 pkt 14-17 rozporządzenia rodzajów wydatków, które mogą zostać sfinansowane ze środków tego funduszu.

Z uwagi na ww. ustalenia kontrolne, **zalecam:**

- 1) przedłożyć skorygowane deklaracje na podatek od nieruchomości DN-1 za lata 2020 i 2021

Termin wykonania: bezzwłocznie.

2) dokonać:

- zwrotu 100% kwoty tych środków na zakładowy fundusz aktywności,
- wpłaty w wysokości 30% tych środków na Fundusz.

Termin wykonania: zgodnie z art. 29 ust. 3a¹ ustawy.

Ponadto zgodnie z kompetencją wskazaną w § 16 ust. 1 rozporządzenia, Kontrolowany winien w regulaminie Zakładowego Funduszu Aktywności w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Świerzawie:

- uaktualnić dzienniki ustaw, w których zostały promulgowane przywołane tym regulaminie akty prawne,
- dodać zapis, że źródłem tworzenia zakładowego fundusz aktywności są - zgodnie § 14 ust. 1 rozporządzenia - również odsetki od środków zgromadzonych na rachunku tego funduszu,
- dodać rodzaje wydatków, które – zgodnie z § 15 pkt 14-17 rozporządzenia - mogą zostać sfinansowane ze środków tego funduszu.

Dodatkowo w statucie i regulaminie organizacyjnym Zakładu Aktywności Zawodowej w Świerzawie należy skreślić zapis wskazujący, że działalność usługowa Zakładu to m.in. organizacja i obsługa turnusów rehabilitacyjnych, albowiem Kontrolowany do realizacji ww. turnusów nie jest uprawnionym podmiotem, o którym mowa w art. 10c ust. 2 ustawy.

Termin wykonania: do dnia 17.01.2022 r.

Zgodnie z § 17 ust 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29), kierownik podmiotu kontrolowanego, w terminie wyznaczonym w wystąpieniu pokontrolnym, jest zobowiązany zawiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

- 1) Powiat Złotoryjski,
- 2) Zakład Aktywności Zawodowej w Świerzawie,
- 3) a/a.

22.11.2021

